

**Metodické usmernenie
útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 10. februára 2006 č. 1/2006**

**k správe aktuára o činnosti poisťovne
a k správe aktuára o činnosti zaistovne**

Podľa § 37 ods. 17 zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) je zodpovedný aktuár povinný do 30. apríla nasledujúceho roka predkladať Národnej banke Slovenska správu o činnosti poisťovne alebo zaistovne za predchádzajúci kalendárny rok alebo správu o činnosti pobočky zahraničnej poisťovne alebo zahraničnej zaistovne za predchádzajúci kalendárny rok, ktorej náležitosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

V záujme zabezpečenia jednotného postupu pri uplatňovaní § 37 ods. 17 zákona o poisťovníctve v spojení s vyhláškou č. 381/2002 Z. z. o náležitostiach správy aktuára o činnosti poisťovne a správy aktuára o činnosti zaistovne (ďalej len „vyhláška“) úsek dohľadu nad kapitálovým trhom poisťovníctvom a dôchodkovým sporením vydáva toto metodické usmernenie:

Článok 1

Predmet a rozsah použitia

Toto metodické usmernenie upravuje obsah správy aktuára o činnosti poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne podľa § 1 vyhlášky a správy aktuára o činnosti zaistovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne podľa § 2 vyhlášky.

Článok 2

Správa aktuára o činnosti poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne

Jednotlivé časti správy aktuára o činnosti poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne (ďalej len „správa aktuára“) podľa § 1 vyhlášky obsahujú nasledovné údaje:

a) Časť podľa § 1 písm. d) vyhlášky:

1. Zodpovedný aktuár uvedie zoznam všetkých produktov, pri ktorých bola v platnosti aspoň jedna zmluva. Označí všetky nové produkty, ktoré neboli uvedené v predchádzajúcej správe aktuára, ako aj zmenené produkty a produkty, ktoré poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne prestala predávať v danom kalendárnom roku. Zodpovedný aktuár uvedie dôvody vyradenia produktov z predaja. Ku každému produktu zodpovedný aktuár uvedie, či zakladajú nárok na podiel na prebytku poisťného, prípadne na ďalšie prémie, zvýhodnenia alebo zvýšenia poisťných plnení. Pri produktoch životného poistenia zodpovedný aktuár uvedie aj technickú úrokovú mieru použitú pri určovaní sadzieb poisťného.
2. Ku každému produktu zodpovedný aktuár uvedie spôsob zaistenia.
3. Zodpovedný aktuár uvedie predpísané poisťné daného kalendárneho roku a percento nárastu predpísaného poisťného oproti predchádzajúcemu kalendárnemu roku podľa produktov alebo podľa poisťných odvetví v zmysle prílohy č. 1 k zákonu o poisťovníctve, so zaistením a bez zaistenia. V tomto členení uvedie aj stav kmeňa ku koncu kalendárneho roku a počet poisťných zmlúv uzavretých v danom kalendárnom roku.

b) Časť podľa § 1 písm. e) vyhlášky:

1. Ak poisťovňa alebo pobočka zahraničnej poisťovne používa pri určovaní sadziieb životného poistenia viac ako jednu technickú úrokovú mieru, uvedie začiatočnú a konečnú hodnotu technických rezerv na životné poistenie prislúchajúcich k jednotlivým technickým úrokovým mieram.
2. Zodpovedný aktúár popíše spôsob (metódy) tvorby technických rezerv neživotného poistenia a neživotného pripoistenia k životnému poisteniu. Popis zahŕňa aj skúmanie vplyvu zaistenia a prípadné zmeny tvorby technických rezerv oproti predchádzajúcim kalendárnym rokom.
3. Zodpovedný aktúár popíše spôsob (metódy) tvorby technických rezerv životného poistenia. Popis zahŕňa aj skúmanie vplyvu zaistenia a prípadné zmeny tvorby technických rezerv oproti predchádzajúcim kalendárnym rokom. Pri technickej rezerve na životné poistenie zodpovedný aktúár uvedie tiež výšku zillmerizácie.

c) Časť podľa § 1 písm. f) vyhlášky:

1. Zodpovedný aktúár uvedie zmeny všetkých technických rezerv (hodnotovo v tis. Sk aj percentuálne) za posledné štyri kalendárne roky podľa poistných odvetví, so zaistením a bez zaistenia.
2. V prípade technických rezerv, ktoré v priebehu jedného kalendárneho roka vzrástli alebo poklesli o viac ako 20 %, aktúár uvedie dôvod tejto zmeny.

d) Časť podľa § 1 písm. g) vyhlášky:

1. Zodpovedný aktúár uvedie prírastok technickej rezervy na životné poistenie, ktorú rozčlení na technickú rezervu na garantované poistné plnenie (dosiahnuté pri technickej úrokovej miere), a na technickú rezervu na podiely na prebytkoch poistného, ktoré sú zapríčinené vyšším zhodnotením technických rezerv, ako je garantované.
2. Zodpovedný aktúár opíše metódu výpočtu zhodnotenia prostriedkov technických rezerv.
3. Zodpovedný aktúár uvedie výšku a spôsob rozdelenia podielov na prebytkoch poistného v životnom poistení (suma použitá na zvýšenie plnení, na zvýšenie technickej rezervy na životné poistenie, zvýšenie technickej rezervy na podiely na prebytkoch, ako mimoriadne jednorazové poistné, priama výplata, skrátenie poistnej doby, atď.).
4. Zodpovedný aktúár sa vyjadrí, či spôsob výpočtu a použitie podielov na prebytkoch poistného bolo v súlade so zákonom o poisťovníctve a príslušnými právnymi predpismi, poistnými podmienkami a obchodnými plánmi poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne.

e) Časť podľa § 1 písm. h) vyhlášky:

1. Zodpovedný aktúár uvedie škodovosť v jednotlivých poistných odvetviach neživotného poistenia a v jednotlivých poistných odvetviach neživotného pripoistenia k životnému poisteniu za daný kalendárny rok a za predchádzajúce dva kalendárne roky, so zaistením aj bez zaistenia, pričom uvedie hodnoty, z ktorých vychádzal.
2. Škodovosť podľa bodu 1 tejto časti je definovaná ako podiel súčtu nákladov na poistné plnenie a zmeny technickej rezervy na poistné plnenie k výške predpísaného poistného za daný kalendárny rok (upraveného o zmenu technickej rezervy na poistné budúcich období).
3. V prípade poistných odvetví, kde škodovosť aspoň v dvoch kalendárnych rokoch prekročila 80 %, zodpovedný aktúár uvedie dôvody vysokej škodovosti a návrhy

riešení tejto skutočnosti, prípadne aké kroky už boli zabezpečené na zníženie škodovosti.

f) *Časť podľa § 1 písm. i) vyhlášky:*

Zodpovedný aktuár odhadne výpočet skutočnej miery solventnosti a požadovanej miery solventnosti na nasledujúci kalendárny rok a porovná predchádzajúci odhad so skutočným výkazom solventnosti. V prípade, že rozdiely sú väčšie než 20 % zodpovedný aktuár uvedie dôvody. Zodpovedný aktuár poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne, ktorej skutočná miera solventnosti v danom kalendárnom roku bola nižšia než požadovaná miera solventnosti, podrobne rozpíše spôsob výpočtu a spôsob odhadu na nasledujúci kalendárny rok. Zodpovedný aktuár v prípade poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne, ktoré vykonávajú súčasne životné poistenie a neživotné poistenie, uvedie aj rozdelenie vlastných zdrojov na životné a neživotné poistenie ako aj použité predpoklady. Zodpovedný aktuár ďalej uvedie všetky podstatné skutočnosti, ktoré nie sú zachytené v súvahe a vo výkaze ziskov a strát a môžu mať vplyv na solventnosť poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne, ako napr. súdne spory, nevymožiteľné pohľadávky, poskytnuté a prijaté záruky a podobne.

g) *Časť podľa § 1 písm. k) vyhlášky bod 1:*

1. Zodpovedný aktuár popíše vykonaný test primeranosti technických rezerv v životnom poistení (napr. v zmysle Odbornej smernice č. 1 Slovenskej spoločnosti aktuárov), rozdelenie poistného kmeňa do skupín, použité predpoklady (osobitne vyčíslí najlepší odhad predpokladov a rizikovej prirážky na nepriaznivý vývoj), ako aj spôsob ich odvodenia. Zodpovedný aktuár menovite uvedie, ktoré časti portfólia neboli testované aj so zdôvodnením. V prípade zmeny predpokladov oproti predchádzajúcemu kalendárnemu roku uvedie zmeny predpokladov aj so zdôvodnením. Zodpovedný aktuár sa vyjadrí k adekvátnosti technických rezerv v životnom poistení poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne a ich umiestneniu.
2. Zodpovedný aktuár popíše vykonaný test primeranosti technických rezerv v neživotnom poistení a v neživotnom pripoistení k životnému poisteniu, ak uskutočňuje test primeranosti neživotných rezerv, a popíše výsledok. Zodpovedný aktuár sa vyjadrí k adekvátnosti technických rezerv v neživotnom poistení a v neživotnom pripoistení k životnému poisteniu poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne a ich umiestneniu.

f) *Časť podľa § 1 písm. k) vyhlášky bod 3:*

1. Zodpovedný aktuár sa vyjadrí k adekvátnosti sadzieb poistného v životnom poistení poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne.
2. Zodpovedný aktuár porovná použité predpoklady nákladov a rizikového poistného v neživotnom poistení a v neživotnom pripoistení k životnému poisteniu (predpoklady použité pri oceňovaní produktov, pričom pod pojmom rizikové poistné sa rozumie netto poistné navýšené o rizikovú prirážku) so skutočne dosiahnutými nákladmi a poistnými plneniami poistných udalostí vzniknutých v danom kalendárnom roku (spolu s tvorbou RBNS a tvorbou IBNR) podľa poistných odvetví v zmysle prílohy č. 1 k zákonu o poisťovníctve alebo jednotlivých produktov. Zodpovedný aktuár sa vyjadrí k adekvátnosti sadzieb poistného v neživotnom poistení a v neživotnom pripoistení životného poistenia poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne.

Článok 3**Správa aktuára o činnosti zaist'ovne alebo pobočky zahraničnej zaist'ovne**

Správa aktuára o činnosti zaist'ovne alebo pobočky zahraničnej zaist'ovne obsahuje náležitosti podľa § 2 vyhlášky, pričom sa primerane použijú ustanovenia bodov b), c) a f) článku 2 tohto metodického usmernenia.

Článok 4

Týmto metodickým usmernením sa ruší Metodické usmernenie Úradu pre finančný trh č. 4/2005 zo dňa 28. februára 2005.

Martin Barto v. r
viceguvernér